

Datum van
inontvangstneming

:

08/05/2025

Zaak C-238/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

27 maart 2025

Verwijzende rechter:

Bundesverwaltungsgericht (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2024

Verzoekende partij, verwerende partij in hoger beroep en verwerende partij in Revision:

Bizerba SE & Co. KG

Verwerende partij, verzoekende partij in hoger beroep en verzoekende partij in Revision:

Land Nordrhein-Westfalen

Bundesverwaltungsgericht

BESLISSING

BVerwG 8 C 8.22

4 A 1362/21

van 16 oktober 2024

[OMISSIS]

In het bestuursrechtelijke geschil

Bizerba SE & Co. KG,

[OMISSIS]

[OMISSIS] Balingen,

verzoekster, verweerster in hoger beroep en verweerster in *Revision*,

[OMISSIS]

t e g e n

Land Nordrhein-Westfalen,

[OMISSIS]

[OMISSIS] Keulen,

verweerder, verzoeker in hoger beroep en verzoeker in *Revision*,

[OMISSIS]

in tegenwoordigheid van:

Vertreterin des Bundesinteresses

beim Bundesverwaltungsgericht,

[OMISSIS] Berlijn,

heeft de achtste Senat van het Bundesverwaltungsgericht

[OMISSIS] op 16 oktober 2024

[OMISSIS] [samenstelling van de rechtsprekende formatie]

de volgende beslissing gegeven:

[OMISSIS] [nationale procedure]

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moet een meetwerktuig ook dan worden beschouwd als niet-automatisch weegwerktuig in de zin van artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU wanneer het resultaat van de weging niet wordt afgedrukt of visueel wordt weergegeven, maar enkel wordt geregistreerd?

M o t i v e r i n g:

I

- 1 Partijen verschillen van mening over de vraag of verzoekster een door haar gefabriceerd werktuig volgens richtlijn 2014/31/EU reeds na voltooiing van het

productieproces in haar fabriek van een CE-markering mag voorzien of pas op de plaats waar het werktuig zal worden gebruikt.

- 2 Verzoekster is fabrikant van een instrument voor gewichtsbepaling dat voor gebruik in de detailhandel wordt ingebouwd in de kassasystemen van andere producenten en zo weging tijdens het afrekenen mogelijk maakt. De weegresultaten worden geregistreerd door een weegsoftware die op de centrale verwerkings- en besturingseenheid (CPU) van het instrument is geïnstalleerd. Die software stuurt de gegevens via een niet-reactieve, geïntegreerde gegevensinterface door naar de kassa-pc. Hierdoor worden de voor de operatoren en de klanten zichtbare weegresultaten weergegeven op de monitor van het kassasysteem via de pc-gebaseerde softwaremodule waarvoor verzoekster een licentie verstrekt. Het kassasysteem beschikt over een zogenoemde applicatiesoftware die het mogelijk maakt het te wegen product te identificeren of de meetresultaten op te tellen.
- 3 In maart 2016 heeft de Physikalisch-Technische Bundesanstalt (Duitse federale instantie voor metrologie; hierna: „PTB”) een EG-typegoedkeuringscertificaat afgegeven voor het litigieuze soort instrument „nichtselsbsttätige preisrechnende Waage für offene Verkaufsstellen” (niet-automatisch weeginstrument met prijsberekening voor rechtstreekse verkoop aan het publiek), typeaanduiding „CS300 [...]”, dat geldig was tot maart 2019. Op basis hiervan heeft verzoekster een EU-conformiteitsverklaring afgegeven. Na het verstrijken van de geldigheid van het typegoedkeuringscertificaat heeft de PTB verzoekster laatstelijk een EU-typegoedkeuringscertificaat verstrekt dat geldig is tot november 2028. Daarnaast heeft het Regierungspräsidium Tübingen als erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie het door verzoekster voorgelegde kwaliteitsborgingssysteem gecertificeerd overeenkomstig richtlijn 2014/31/EU. Gezien de goedkeuring van het kwaliteitssysteem mag verzoekster op de door haar gefabriceerde niet-automatische weeginstrumenten overeenkomstig de procedure van bijlage II, punt 2, module D, (kwaliteitsborging van het productieproces) de metrologische markering aanbrengen. Op basis van het door de PTB verstrekte typegoedkeuringscertificaat en het door het Regierungspräsidium Tübingen gecertificeerde kwaliteitssysteem heeft verzoekster op 20 maart 2020 voor het model CS 300 een EU-conformiteitsverklaring afgegeven.
- 4 Verzoekster brengt op haar instrumenten na voltooiing van het productieproces en controle van de werking in haar fabriek in Baden-Württemberg een plaatje aan waarop haar naam en adres, de productaanduiding en de CE-markering en de aanvullende metrologische markering zijn aangegeven. Verzoekster verkoopt haar instrumenten met inbegrip van de weegsoftware en een licentie voor het gebruik van de aanwijzingssoftware van het type CS300-SD onder meer aan een fabrikant van kassasystemen en POS-terminals.
- 5 In februari 2019 constateerde een medewerker van verweerder bij de controle van een dergelijk kassasysteem in het bedrijf van een detailhandelaar dat op de

metrologische markering van verzoekster het jaar 2016 vermeld was, alhoewel het systeem pas in 2017 in gebruik was genomen. Op navraag van verweerder deelde verzoekster mee dat haar benadering in overeenstemming is met het Unierecht en het Duitse ijkrecht en is afgestemd met de conformiteitsbeoordelingsinstantie. Verweerder voerde vervolgens aan dat de markeringspraktijken van verzoekster suggereren dat het kassasysteem als meetinstrument reeds sinds 2016 in overeenstemming is met alle unierechtelijke bepalingen. Dit is echter onjuist, aangezien de weegmodule pas in 2017 aan het kassasysteem is aangesloten, hetgeen betekent dat pas op dat tijdstip een meetinstrument in de handel is gebracht. De markering mag principieel pas plaatsvinden nadat de conformiteitsbeoordelingsprocedure is afgesloten.

- 6 Op navraag van verweerder verklaarde het Regierungspräsidium Tübingen dat de conformiteitsbeoordeling van het weeginstrument plaatsvindt gedurende het gehele productieproces. De conformiteitscontrole wordt verricht volgens module D in de zin van bijlage II, punt 2, van richtlijn 2014/31/EU. De markering wordt gedurende het productieproces aangebracht op de lastdrager. Het product wordt in gebruik genomen na de eindcontrole in de betrokken detailhandelszaak. Verweerder is echter van oordeel dat het product van verzoekster echter nog niet als weeginstrument kan worden beschouwd omdat hiervoor een aanwijsinrichting verplicht is. Voorts is verweerder van mening dat de aanbrengring van de CE-markering, de aanvullende metrologische markering en het nummer van de conformiteitsbeoordelingsinstantie gedurende de productiefase niet verenigbaar is met de richtlijn. De conformiteitsbeoordelingsinstantie stelde vervolgens dat geen exact tijdstip voor de aanbrengring van de metrologische markering op een niet-automatisch weeginstrument is voorgeschreven wanneer de fabrikant voor de conformiteitsbeoordeling volgens de modules B en D kiest.
- 7 Na verzoekster te hebben gehoord, heeft verweerder haar bij besluit van 31 januari 2020 verboden om vanaf 1 april 2020 lastdragers waarop reeds voorafgaande aan de beëindiging van een conformiteitsbeoordeling de CE-markering of de aanvullende metrologische markering dan wel de CE-markering samen met de metrologische markering is aangebracht, in Noordrijn-Westfalen te gebruiken voor de productie van meetinstrumenten. Ter motivering van zijn op § 30, lid 4, van het Gesetz über das Inverkehrbringen und die Bereitstellung von Messgeräten auf dem Markt, ihre Verwendung und Eichung sowie über Fertigpackungen (Duitse wet betreffende het in het verkeer brengen en beschikbaar stellen van meetinstrumenten op de markt, het gebruik en de ijking ervan, alsook betreffende voorverpakkingen; hierna: „MessEG”) gebaseerde besluit stelde verweerder dat verzoekster als fabrikant ervoor verantwoordelijk is dat de door haar in de handel gebrachte meetinstrumenten voldoen aan de specifiek voor die instrumenten geldende essentiële eisen. Daartoe behoren de met goed gevolg doorlopen conformiteitsbeoordeling en de overeenkomstige markering. Uitgaande van § 30, punt 4, MessEG is in § 14, lid 6, van de Verordnung über das Inverkehrbringen und die Bereitstellung von Messgeräten auf dem Markt sowie über ihre Verwendung und Eichung (Duitse verordening betreffende het in het verkeer brengen en beschikbaar stellen van meetinstrumenten op de markt en het gebruik

en de ijking ervan; hierna: „MessEV”) vastgelegd dat de markering enkel mag worden aangebracht op meetinstrumenten die voldoen aan de essentiële eisen van § 6 MessEG. Of dit het geval is staat pas vast wanneer de conformiteitsbeoordelingsprocedure met succes is doorlopen. Verzoekster heeft CE-markering en de aanvullende metrologische markering „M 16” reeds in 2016 op bepaalde kassaweeginstrumenten aangebracht alhoewel de conformiteitsbeoordelingsprocedure pas in 2017 was afgerond.

- 8 Tegen voornoemd besluit heeft verzoekster beroep ingesteld. Het Verwaltungsgericht (bestuursrechter in eerste aanleg) heeft het besluit vernietigd omdat dit in strijd zou zijn met materieel recht. Er is geen sprake van een materiële schending van de relevante eisen voor niet-automatische weeginstrumenten, en verzoekster heeft ook niet in aanzienlijke mate in strijd met de voorschriften inzake de conformiteitsbeoordelingsprocedure gehandeld. In het bijzonder het feit dat de litigieuze combinatie van een weeg- en een softwaremodule niet zelf over een aanwijsinrichting beschikt, kan niet als inbreuk worden beschouwd. Althans op het tijdstip waarop het product ter bepaling van de massa voor gebruik in de handel op de markt wordt ingezet, beschikt het door de aansluiting aan het kassasysteem over een aanwijsinrichting.
- 9 Het Oberverwaltungsgericht (hoogste bestuursrechter van de deelstaat Noordrijn-Westfalen) heeft de tegen die beslissing ingestelde hogere voorziening van verweerder afgewezen. Ook die rechter achtte het verbodsbesluit in strijd met het materiële recht. Een niet-automatisch weeginstrument kan ook dan voldoen aan de instrumentspecifieke eisen van bijlage I van richtlijn 2014/31/EU wanneer bij het in de handel brengen ervan wordt gewaarborgd dat vanaf het tijdstip van ingebruikname wordt voldaan aan eisen die pas bij gebruik in de handel voor de gehele gebruiksduur relevant zijn. De richtlijn maakt in temporeel opzicht een verschil tussen de plichten van de fabrikant bij het in de handel brengen van een weeginstrument, dat wil zeggen de eerste keer dat hij in het kader van zijn zakelijke activiteiten een instrument beschikbaar stelt voor distributie of gebruik op de markt van de Unie, en de essentiële eisen waaraan vanaf een mogelijke ingebruikname van weeginstrumenten moet worden voldaan. Deze in de richtlijn verankerde temporele differentiëring biedt de fabrikanten de mogelijkheid om weeginstrumenten in de handel te brengen die weliswaar niet geïsoleerd kunnen worden gebruikt, maar waarbij op grond van hun technische eigenschappen, het door de fabrikant bepaalde gebruiksdoel en de uit de conformiteitsbeoordelingsprocedure voortvloeiende procedurele garanties reeds bij het in de handel brengen is gewaarborgd dat bij regelconform gebruik de in bijlage I bij de richtlijn vastgelegde instrumentspecifieke eisen – ook met betrekking tot de visuele weergave van het weegresultaat – worden nageleefd. Dit normbegrip strookt met de internationale normen. Verzoekster brengt de litigieuze werktuigen niet slechts in de handel als weegmodules voor de daarop volgende vervaardiging van een niet-automatisch weeginstrument, maar als zelfstandige weeginstrumenten die in openbare verkooppunten worden gebruikt om de prijs overeenkomstig de massa voor de verkoop te bepalen.

- 10 Verweerder stelt in zijn beroep in *Revision* dat de uitlegging van de regelingen van richtlijn 2014/31/EU door de appelrechter onverenigbaar is met het recht van de Europese Unie en de Duitse wetgeving. In wezen is in het geding de vraag aan de orde op welk tijdstip de volgens richtlijn 2014/31/EU vereiste CE-markering, de aanvullende metrologische markering en het nummer van de certificerende instantie op het instrument mogen respectievelijk moeten worden aangebracht. Hiervoor is bepalend of reeds de weegmodule van verzoekster, die niet zelf over een aanwijsinrichting beschikt, kan worden beschouwd als weeginstrument in de zin van richtlijn 2014/31/EU en zo in de handel mag worden gebracht. De weegmodule is slechts een onderdeel van het weegwerktuig. De richtlijn bevat geen regelingen voor het in de handel brengen van dergelijke onderdelen en kent ook het begrip module niet; dit is afkomstig uit de norm (DIN) EN 45501:2015. Uit verschillende passages van de richtlijn blijkt dat een weeginstrument het weegresultaat moet weergeven. Dat volgt reeds uit de zin van iedere weging. Een bepaling van het concrete gewicht van het gewogen product, dat wil zeggen een meting in juridische zin, is met de weegmodule op zich niet mogelijk. Pas met behulp van de aanwijsinrichting kan de meetwaarde zichtbaar worden gemaakt. Uit de richtlijn volgt bovendien duidelijk dat een weeginstrument bij de conformiteitsbeoordeling dwingend over een aanwijsinrichting dient te beschikken. Verzoekster heeft geen weeginstrument, maar enkel haar weegmodule in de handel gebracht, die niet volgens richtlijn 2014/31/EU mag worden gemarkeerd. Het is ook onjuist dat aan de instrumentspecifieke eisen van richtlijn 2014/31/EU pas moet worden voldaan vanaf het tijdstip van ingebruikname. De richtlijn vormt de basis voor de conformiteitsbeoordeling en de daarop volgende markering. Pas wanneer vaststaat dat het werktuig aan de technische eisen voldoet, mogen hierop de markeringen worden aangebracht.
- 11 Verzoekster verdedigt het vonnis in hoger beroep.

II

- 12 De procedure dient te worden geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) moet overeenkomstig 267, derde alinea, VWEU worden verzocht om een prejudiciële beslissing ter zake. De uitlegging van artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van niet-automatische weegwerktuigen (PB L 96, blz. 107) is niet zodanig duidelijk dat geen ruimte blijft voor redelijke twijfels en er niet van kan worden uitgegaan dat de gehanteerde oplossing ook voor de rechterlijke instanties van de andere lidstaten even evident zou zijn (aangaande dit criterium, zie arrest van het Hof van 6 oktober 2021, C-561/19 [ECLI:EU:C:2021: 799], Consorzio, punt 40).
- 13 De prejudiciële vraag is relevant voor de in *Revision* te geven beslissing. Het beroep in *Revision* van verweerder is ontvankelijk. Ook het beroep tot nietigverklaring van verzoekster is ontvankelijk. Of het beroep in *Revision* gegrond is, hangt af van de vraag of het door verzoekster in haar fabriek

vervaardigde product moet worden beschouwd als „niet-automatisch weegwerktuig” in de zin van artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU, dat reeds na beëindiging van het productieproces van een CE-markering mag worden voorzien, alhoewel het pas over een aanwijsinrichting beschikt na in het kassasysteem van een derde te zijn ingebouwd.

14 Het relevante nationale recht bepaalt het volgende:

MessEG (uittreksel)

„§ 50 Markttoezicht

(1) De markttoezichtautoriteiten controleren aan de hand van passende steekproeven op adequate wijze en in voldoende mate of meetwerktuigen en andere meetinstrumenten voldoen aan de eisen van afdeling 2 en of voorverpakkingen en andere verkoopeenheden voldoen aan de eisen van afdeling 4.

(2) De markttoezichtautoriteiten nemen passende maatregelen wanneer zij een redelijk vermoeden hebben dat de producten niet aan de genoemde eisen voldoen. [...]

§ 50a Formele non-conformiteit

(1) De markttoezichtautoriteit dient de betrokken marktdeelnemer te gelasten de non-conformiteit te verhelpen wanneer wordt vastgesteld dat

1. [...]

2. de conformiteitsmarkering of de aanvullende metrologische markering overeenkomstig § 30, punt 4, is aangebracht bij niet-naleving van § 6, lid 4,

[...]

(2) Indien de non-conformiteit niet wordt verholpen, dient de markttoezichtautoriteit de nodige maatregelen te nemen om de beschikbaarstelling van het weegwerktuig op de markt te beperken of te verbieden dan wel ervoor te zorgen dat het wordt teruggeroepen of teruggenomen.

§ 6 In de handel brengen van meetwerktuigen

(1) Onder voorbehoud van onderafdeling 4 mogen meetwerktuigen slechts in de handel worden gebracht indien is voldaan aan de in de leden 2 tot en met 5 vermelde voorwaarden.

(2) Meetwerktuigen moeten voldoen aan de essentiële eisen; hiertoe behoort de inachtneming van de maximaal toelaatbare fouten. Onder essentiële eisen in de zin van de eerste volzin worden verstaan de eisen

1. die zijn vastgelegd in de beschikking overeenkomstig § 30, punt 1, of
2. die moeten worden nageleefd om te voldoen aan de stand van de techniek ter waarborging van juiste meetresultaten en metingen, voor zover de beschikking overeenkomstig § 30, punt 1, geen nadere bepalingen bevat.
- (3) Om aan te tonen dat een meetwerktuig voldoet aan de essentiële eisen in de zin van lid 2, moet een in de beschikking overeenkomstig § 30, punt 3, vastgelegde conformiteitsbeoordeling met goed gevolg zijn uitgevoerd en een conformiteitsverklaring beschikbaar zijn. De conformiteitsverklaring moet voldoen aan de eisen van de beschikking overeenkomstig § 30, punt 3.
- (4) De conformiteit van een meetwerktuig moet worden bevestigd door een markering zoals bepaald in de beschikking overeenkomstig § 30, punt 4.
- (5) [...]”

MessEV (uittreksel)

„§ 8 Instrumentspecifieke essentiële eisen

(1) Onder voorbehoud van lid 3 moeten de hieronder vermelde meetwerktuigen of onderdelen van werktuigen in de zin van richtlijn 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van meetinstrumenten (PB L 96 van 29 maart 2014, blz. 149) in de vigerende versie en in de zin van richtlijn 2014/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van niet-automatische weegwerktuigen (PB L 96 van 29 maart 2014, blz. 107) in de vigerende versie voldoen aan de instrumentspecifieke eisen waarnaar voor de afzonderlijke meetwerktuigen wordt verwezen in bijlage 3, tabel 1, derde kolom:

[...]

11. Niet-automatische weegwerktuigen (afkorting: EU – weegwerktuigen – niet-automatisch).

§ 9 Conformiteitsbeoordelingsprocedure

(1) De conformiteit van een weegwerktuig met de daarvoor geldende essentiële eisen wordt onder voorbehoud van lid 4 vastgesteld aan de hand van een conformiteitsbeoordelingsprocedure overeenkomstig bijlage 4; de conformiteit mag pas worden bevestigd wanneer ook is voldaan aan de eisen van bijlage 4, deel A. Voor de in § 8 genoemde meetwerktuigen dienen onder voorbehoud van lid 4 de conformiteitsbeoordelingsprocedures te worden toegepast die zijn vastgelegd in bijlage 3, tabel 1, kolom 4. Ten

aanzien van alle andere meetwerktuigen kan de fabrikant kiezen welke van de in bijlage 4 genoemde conformiteitsbeoordelingsprocedures hij toepast om de conformiteit aan te tonen. De gekozen conformiteitsbeoordelingsprocedure moet geschikt zijn om de conformiteit van het weegwerktuig gezien de meettechnische complexiteit ervan te beoordelen.

(2) Er wordt vermoed dat een conformiteitsbeoordelingsprocedure geschikt is voor de beoordeling van de conformiteit van het meetwerktuig voor zover de fabrikant

1. kiest voor een conformiteitsbeoordelingsprocedure bestaande uit een combinatie van de modules B en D of een combinatie van de modules B en F zoals beschreven in bijlage 4. [...]

Bijlage 3 (betreffende § 8, § 9, lid 1, tweede volzin, en § 9, lid 4) Instrumentspecifieke eisen en toepasselijke conformiteitsbeoordelingsprocedure voor specifieke meetwerktuigen

Tabel 1

Verwijzingen naar richtlijn 2014/31/EU en richtlijn 2014/32/EU

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nummering volgens § 8, lid 1	Afkorting	Begripsbepaling volgens	Specifieke eisen in de zin van § 8, lid 1, geregeld in	Conformiteitsbeoordelings-procedure in de zin van § 9, lid 1, tweede volzin (module volgens bijlage 4)
...				
Nummer 11	EU-weegwerktuigen - niet-automatisch	Artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU	Bijlage I bij richtlijn 2014/31/EU	B en F of B en D of G voor niet-automatische weegwerktuigen zonder elektronische onderdelen en met een lastenvereffeningsinrichting waarin geen gebruik wordt gemaakt van een veer voor het in evenwicht houden van de last, daarnaast: F1 of D1 Daarnaast dienen de bijzondere bepalingen voor niet-automatische weegwerktuigen zoals

				beschreven in bijlage 4, deel A, punt 4, in aanmerking te worden genomen
--	--	--	--	--

- 15 Volgens de nationale bepalingen mogen weeginstrumenten in de zin van § 6, leden 1 en 2, eerste volzin, eerste zinsdeel, MessEG slechts in de handel worden gebracht voor zover zij aan de essentiële eisen voldoen. Overeenkomstig § 6, lid 2, tweede volzin, punt 1, MessEG worden hieronder verstaan de eisen die in de MessEV zijn vastgelegd. Om aan te tonen dat een instrument aan die eisen voldoet, dient volgens § 6, lid 3, MessEG een in de MessEV vastgelegde conformiteitsbeoordeling met goed gevolg te zijn uitgevoerd en een conformiteitsverklaring beschikbaar te zijn die aan de bepalingen van die verordening voldoet. Aan welke instrumentspecifieke essentiële eisen niet-automatische weegwerktuigen moeten voldoen, wordt volgens § 8, lid 1, punt 11, MessEV juncto bijlage 3, tabel 1, punt 11, kolom 3, MessEV bepaald door bijlage I van richtlijn 2014/31/EU.
- 16 Richtlijn 2014/31/EU is volgens artikel 1, lid 1, ervan van toepassing op „alle niet-automatische weegwerktuigen”, dat wil zeggen weegwerktuigen zoals gedefinieerd in artikel 2, punten 1 en 2, van die richtlijn. In de visie van verweerder dient een dergelijk weegwerktuig noodzakelijkerwijs over een aanwijsinrichting te beschikken. De appelrechter stelt zich daarentegen op het standpunt dat reeds sprake is van een weegwerktuig in de zin van de richtlijn wanneer het gewicht dat wordt vastgesteld nadat het te wegen product op de lastdrager is geplaatst, door software wordt geregistreerd en pas na aansluiting aan een externe aanwijsinrichting (bijvoorbeeld een kassasysteem) visueel wordt weergegeven. Daarvan uitgaande kwalificeerde de appelrechter het door verzoekster vervaardigde en in haar fabriek van een CE-markering voorziene product als weegwerktuig en niet enkel als weegmodule. Welke uitlegging juist is, kan aan de hand van richtlijn 2014/31 en de bestaande rechtspraak van het Hof niet met voldoende duidelijkheid worden beantwoord.
- 17 1. Gezien de bewoordingen en de strekking van richtlijn 2014/31/EU dient deze in de visie van de verwijzende rechter aldus te worden uitgelegd dat een aanwijsinrichting een noodzakelijk onderdeel vormt van een niet-automatisch weegwerktuig in de zin van richtlijn 2014/31/EU.
- 18 a) Dit valt duidelijk op te maken uit de tekst van de richtlijn. Blijkens de definitie in artikel 2, punt 1, van richtlijn 2014/31/EU is een weegwerktuig een meetwerktuig voor het bepalen van de massa van een lichaam met gebruikmaking van de werking van de zwaartekracht op dat lichaam. Volgens artikel 2, punt 2, van die richtlijn, waarin de begrippen „niet-automatisch weegwerktuig” en „werktuig” als synoniem worden gebruikt, wordt hieronder begrepen een weegwerktuig waarbij voor het wegen de tussenkomst van een operateur noodzakelijk is. De in artikel 2, punt 1, van richtlijn 2014/31/EU gebruikte

formulering „voor het bepalen van de massa” duidt erop dat het verkregen (het bepaalde) meetresultaat ook moet worden weergegeven, maar nog niet op welke wijze dit dient te gebeuren. Dit geldt ook voor artikel 1, lid 2, onder a) en f), van richtlijn 2014/31/EU. Die regeling beschrijft de toepassingsgebieden van niet-automatische weegwerktuigen en bezigt eveneens de formulering „bepaling van de massa” (onder a) en „bepaling van de prijs op grond van de massa” (onder f).

- 19 Volgens artikel 4, lid 1, van richtlijn 2014/31/EU moeten weegwerktuigen die voor de in artikel 1, lid 2, onder a) tot en met f), vermelde toepassingen worden gebruikt of zijn bedoeld, voldoen aan de essentiële eisen van bijlage I. Dat betekent dat ook niet-automatische weegwerktuigen, die overeenkomstig artikel 1, lid 2, onder f), van de richtlijn worden gebruikt ter bepaling van de prijs op grond van de massa voor de rechtstreekse verkoop aan het publiek, aan de eisen van bijlage I moeten voldoen. Die essentiële eisen hebben betrekking op niet-automatische weegwerktuigen en niet slechts op de onderdelen ervan.
- 20 Blijkens de inleidende opmerking bij bijlage I van richtlijn 2014/31/EU kan een werktuig meerdere aanwijs- of drukinrichtingen bevatten die worden gebruikt voor de in artikel 1, lid 2, onder a) tot en met f), genoemde toepassingen of kan het op meerdere dergelijke inrichtingen zijn aangesloten. De inleidende opmerking bevat vervolgens de zinsnede „[...] indien de weegresultaten juist en onuitwisbaar worden afgedrukt of geregistreerd door een deel van het werktuig dat voldoet aan de essentiële eisen en indien zij toegankelijk zijn voor beide bij de weging betrokken partijen”. De formulering „juist en onuitwisbaar afgedrukt of geregistreerd” zou erop kunnen duiden dat reeds de loutere registratie van het meetresultaat toereikend is voor de aanname dat het instrument als niet-automatisch weegwerktuig moet worden beschouwd. In de daarop volgende volzin wordt echter verduidelijkt dat voor werktuigen die gebruikt worden voor de rechtstreekse verkoop aan het publiek de aanwijs- en afdruk-inrichtingen voor de verkoper en de klant aan de essentiële eisen dienen te voldoen. Het voorzetsel „voor” pleit er veeleer voor dat de aanwijsinrichting een noodzakelijk onderdeel is van het werktuig, dat wil zeggen van een niet-automatisch weegwerktuig zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van richtlijn.
- 21 Verdere aanknopingspunten voor de uitlegging van richtlijn 2014/31/EU zijn te vinden in de bewoordingen van verschillende regelingen in bijlage I. In het hoofdstuk betreffende metrologische eisen van bijlage I gaat punt 4 in op de nauwkeurigheid van de meetwerktuigen en rept punt 4.1 van „fouten op de aanwijzing” en „digitale aanwijzing”. Volgens punt 5 moeten de weegresultaten van een werktuig herhaald en door „andere aanwijsinrichtingen” gereproduceerd kunnen worden. In punt 7.5 wordt het begrip „nulaanwijzing” gebezigd. Volgens punt 8.1 behoort het tot de algemene eisen dat het werktuig moet zodanig zijn ontworpen en gebouwd dat het, wanneer het op de juiste wijze wordt gebruikt en is geïnstalleerd en wordt gebruikt in een omgeving waarvoor het is bestemd, zijn metrologische eigenschappen behoudt en de waarde van de massa wordt „aangegeven”. Volgens punt 8.3 moet aan die eis permanent worden voldaan gedurende een normale tijdsperiode gezien het beoogde gebruik van het werktuig.

Volgens punt 8.3, tweede alinea moet bij digitale elektronische inrichtingen onder andere het „aanwijsorgaan” altijd adequaat gecontroleerd worden. Punt 8.6 verlangt dat de werktuigen zodanig moeten zijn ontworpen dat de in de richtlijn voorgeschreven controles vlot kunnen worden uitgevoerd. Punt 9 bepaalt dat de „aanwijzing van de weegresultaten en andere gewichtswaarden” nauwkeurig, ondubbelzinnig en niet-misleidend moet zijn; de „aanwijzing” dient onder normale gebruiksomstandigheden gemakkelijk te kunnen worden afgelezen. Bovendien moet „aanwijzing” boven het maximale weegvermogen onmogelijk zijn. Volgens punt 13 kunnen werktuigen een of meer tarra-inrichtingen hebben die moeten leiden tot een nauwkeurige instelling van de „nulaanwijzing”. Punt 14 bevat bijkomende bepalingen voor werktuigen voor rechtstreekse verkoop aan het publiek. Bij die werktuigen moet op voor de klant duidelijke wijze alle belangrijke informatie zijn „aangegeven” met betrekking tot de weegverrichting en, bij werktuigen met prijsaanwijzing, inzake de prijsberekening van het te kopen artikel. Voor zover „aangegeven”, moet de te betalen prijs nauwkeurig zijn. Bij prijsberekende werktuigen moeten de essentiële „gegevens” voldoende lang worden „weergegeven” om goed door de klant te kunnen worden afgelezen. Ook hier duidt het voorzetsel, in casu „bij”, erop dat de aanwijsinrichting een noodzakelijk onderdeel vormt van het werktuig, dat wil zeggen van het niet-automatische weegwerktuig. Voorts mogen de werktuigen geen eigenschappen vertonen waardoor direct of indirect „aanwijzingen” worden gegeven waarvan de interpretatie moeilijk of tijdrovend is. Op soortgelijke werktuigen als de normaliter voor rechtstreekse verkoop aan het publiek gebruikte werktuigen moet, indien zij niet aan de voorwaarden van het betrokken hoofdstuk voldoen, dichtbij de „aanwijzing” de onuitwisbare vermelding „niet voor gebruik bij rechtstreekse verkoop aan het publiek” zijn aangebracht.

- 22 Voornoemde regelingen van bijlage I van richtlijn 2014/31/EU bezigen het begrip „aanwijzing” in rechtstreeks verband met het begrip „werktuig”, dat volgens artikel 2, punt 2, van de richtlijn als synoniem van het begrip „niet-automatisch weegwerktuig” wordt gebruikt. Dat verband zou er tegelijkertijd op kunnen duiden dat in de zin van de richtlijn een niet-automatisch weegwerktuig noodzakelijkerwijs dient te zijn voorzien van een aanwijzingsinrichting en dat de registratie van het meetresultaat alleen niet volstaat.
- 23 b) Gezien de met richtlijn 2014/31/EU nagestreefde doelstellingen, die volgens vaste rechtspraak van het Hof bij de uitlegging van Unierecht eveneens in aanmerking moeten worden genomen (zie arrest van het Hof van 2 september 2015, C-127/14 [ECLI:EU:C:2015:522], Sumacs, punt 28 met verdere verwijzingen), moet worden aangenomen dat overeenkomstig het begrip niet-automatisch weegwerktuig in de zin van artikel 2, punten 1 en 2, richtlijn 2014/31/EU een aanwijsinrichting vereist is. Het in overweging 5 geformuleerde doel om het publiek te beschermen tegen onjuiste resultaten van weegbewerkingen met behulp van niet-automatische weegwerktuigen dient ter bescherming van de consument. De richtlijn dient voor een hoog niveau van bescherming van onder de richtlijn vallende algemene belangen te zorgen en een eerlijke mededinging op de markt van de Unie te waarborgen (overwegingen 7 en

- 30). Bovendien strekt de richtlijn ertoe de werking van de interne markt veilig te stellen (overweging 47). De in voornoemde overwegingen benadrukte doelstellingen van bescherming van de consument, de interne markt en de eerlijke mededinging pleiten eerder voor een uitlegging uit hoofde waarvan een apparaat slechts kan worden beschouwd als niet-automatisch weegwerktuig in de zin van artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU wanneer het meetresultaat niet enkel wordt geregistreerd, maar ook visueel wordt weergegeven. Met name het doel van bescherming van de consument, dat het publiek dient te beschermen tegen onjuiste resultaten van weegbewerkingen, kan niet op doeltreffende wijze worden verwezenlijkt zonder aanwijzing van het meetresultaat en de daardoor mogelijke controle van het weegresultaat door de klant.
- 24 2. Niet geheel duidelijk is in hoeverre de terminologie van de Internationale Organisatie voor Wettelijke Metrologie (OIML) relevant is voor de uitlegging van richtlijn 2014/31/EU. De aan de inleidende opmerking bij bijlage I voorafgaande vermelding „De gebruikte terminologie is overgenomen van de Internationale Organisatie voor Wettelijke Metrologie” brengt in de visie van de verwijzende rechter tot uitdrukking dat in bijlage I slechts de terminologie van de OIML wordt gebruikt zonder dat deze verder betekenis heeft voor de uitlegging van de richtlijn. Dit blijkt ook uit de Engelse en de Franse taalversie van de richtlijn, die in dit opzicht duidelijker en uitdrukkelijker spreken over het gebruik van de terminologie („The terminology used is that of the International Organisation of Legal Metrology.”; „La terminologie utilisée est celle de l'Organisation internationale de métrologie légale.”). De vermelding in bijlage I verwijst naar de terminologie van de OIML-aanbevelingen R 76-1 2006, die wordt toegelicht in het eerste hoofdstuk van die aanbevelingen (T.1 tot T.9, bladzijden 5 tot 24). Van hun kant verwijzen de OIML-aanbevelingen in de inleiding op de terminologie (blz. 5) naar de Internationale Woordenlijst Metrologie (International Vocabulary of Metrology – VIM) en de Internationale Woordenlijst van termen in wettelijke metrologie (International Vocabulary of Terms in Legal Metrology – VIML), die zijn opgesteld in samenwerking met de OIML.
- 25 Die woordenlijsten omvatten onder meer de volgende specificaties: Volgens punt 3.1 VIM is een meetinstrument een apparaat dat alleen of in combinatie met aanvullende apparatuur wordt gebruikt om metingen uit te voeren. Dit kan zo worden opgevat dat aanvullende apparaten - in dit geval het beeldscherm – eerst moeten worden toegevoegd om een meetinstrument compleet te maken. Volgens noot 2 bij punt 3.1 VIM kan een meetinstrument een aanwijsinstrument of een meetstandaard zijn. In punt 3.3 VIM wordt een aanwijsinstrument beschreven als een meetinstrument dat een uitgangssignaal afgeeft met informatie over de waarde van de gemeten grootheid. Volgens noot 2 bij punt 3.3 VIM kan een uitgangssignaal visueel of akoestisch worden weergegeven. Het kan ook worden doorgegeven aan een of meer andere apparaten. Een vergelijkbare formulering is te vinden in noot 1 bij punt 4.1 VIM. In het geval van een meetinrichting met visuele aanwijzing wordt het uitgangssignaal visueel weergegeven (punt 3.4 VIM). De Internationale Woordenlijst voor wettelijke metrologie (VIML) bepaalt in noot 1 bij punt 0.03 eveneens dat een aanwijzing visueel of akoestisch kan

worden weergegeven of naar een ander apparaat kan worden overgebracht („Note 1: An indication may be presented in visual or acoustic form or may be transferred to another device.”). Punt 5.05 VIML omschrijft de primaire aanwijzing („primary indication”) als aanwijzing („indication”) die is onderworpen aan wettelijke metrologische controle („subject to legal metrological control”), waarbij de aanwijzing weergegeven, afgedrukt of geregistreerd („displayed, printed or memorized”) kan worden. Volgens die definitie is het voor het begrip aanwijzing dus reeds voldoende dat de meetwaarde wordt geregistreerd („memorized”).

- 26 Uitgaande van die internationale terminologie zou het begrip aanwijzing dus ruimer kunnen worden opgevat dan op basis van richtlijn 2014/31/EU en zou niet alleen de visuele weergave of het afdrukken van de meetwaarde, maar reeds een registratie van die waarde als aanwijzing kunnen worden gekwalificeerd. In de visie van de verwijzende rechter kan de internationale metrologische terminologie van de OIML echter geen authentiek hulpmiddel vormen voor de uitlegging van richtlijn 2014/31/EU en derhalve niet leiden tot ruimere interpretatie dan in de richtlijn is vastgelegd. Een verruiming van het begrip aanwijzing tot de loutere registratie van de meetwaarde zou niet beantwoorden aan de hierboven uiteengezette doelstellingen van de richtlijn, in het bijzonder de doelstelling van consumentenbescherming. Geregistreerde meetwaarden kunnen namelijk vrijwel niet worden gecontroleerd, hetgeen volgens bijlage I van de richtlijn vereist is. Bovendien moet in aanmerking worden genomen dat het bij de door de OIML ontwikkelde terminologie om algemene begrippen gaat, die van toepassing zijn op een groot aantal verschillende soorten meetinstrumenten. Dit betekent dat de aanbevelingen van de OIML waarnaar in bijlage I van richtlijn 2014/31/EU wordt verwezen, niet doorslaggevend zijn voor de uitlegging van de richtlijn. Welke betekenis de uitdrukkelijke verwijzing naar die aanbevelingen in bijlage I bij de richtlijn heeft, is in de rechtspraak van het Hof echter nog niet duidelijk vastgesteld.
- 27 Dit geldt ook voor de door de appelrechter eveneens in aanmerking genomen (DIN) EN 45501:2015 – Metrologische Aspecten van niet-automatische weegwerktuigen, waarnaar in het Publicatieblad van de Europese Unie van 11 september 2015 wordt verwezen (PB C 300, blz. 3). De norm (DIN) EN 45501:2015 geeft in punt T.1.2 een definitie van het begrip niet-automatisch weegwerktuig en legt in opmerking 1 een verband tussen de aanvaarding van het weegresultaat en de observatie van de aanwijsinrichting. Punt T.1.3 definieert de aanwijzing van een weegwerktuig als de massawaarde die door een weegwerktuig wordt aangegeven. Blijkens de opmerking aangaande punt T.1.3 wordt onder de begrippen „indication”, „indicate” en „indicating” begrepen de weergave op een aanwijsinrichting en/of een afdruk. Als „primary display” (primaire aanwijzing) worden volgens punt T.1.3.1 begrepen aanwijzingen, signalen en symbolen die voldoen aan de eisen van die Europese norm. Dit betekent dat het begrip „primary display” niet alleen de visuele weergave van het weegresultaat, maar ook de registratie ervan zou omvatten. Deze uitlegging zou ruimer zijn dan de hierboven uiteengezette interpretatie van de richtlijn.

- 28 Tegen de achtergrond van deze niet uit te sluiten discrepantie tussen richtlijn 2014/31/EU en de inhoud van de geharmoniseerde norm bestaan in de visie van de verwijzende rechter twijfels omtrent de beantwoording van de aan de orde gestelde vraag. Deze dient derhalve te worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. In dit verband moet om te beginnen in aanmerking worden genomen dat uit de normhiërarchie van het Gemeenschapsrecht volgt dat een geharmoniseerde norm niet kan afwijken van de bepalingen van een handeling van afgeleid recht (aangaande het karakter van dergelijke normalisatiemaatregelen als deel van het Unierecht, zie laatstelijk arrest van het Hof van 5 maart 2024, C-588/21 P [ECLI:EU:C:2024:201], Public Resource, punt 70). Tegelijkertijd brengt de Commissie door mededeling van de geharmoniseerde norm in het Publicatieblad overeenkomstig artikel 10, lid 5, tweede volzin, en lid 6, van verordening (EU) nr. 1025/2012 tot uitdrukking dat de geharmoniseerde norm haars inziens in overeenstemming is met richtlijn 2014/31/EU.

[OMISSIS]